→ Hazırlayan: Prof.Dr. Faruk ŞEN

Avrupalı Türklerin tasarruf hacmi ve yatırım olanakları

Önümüzdeki yıllarda Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkelerinden Türkiye'ye kaliteli nüfusun geri dönmesi bekleniyor. Ancak geri dönenler Avrupa'daki iş yerlerini ve evlerini sattıkları zaman o topladıkları toplam sermaye Türkiye'de yatırıma dönüşebilir. Yine de önümüzdeki iki yıl içinde Avrupa'dan Türkiye'ye büyük bir sermaye akımı beklememek lazım.

Türkiye'de son günlerde çıkarılan vergi affi ile beklenen yurt dışındaki paraların gelmemesi, başta İsviçre'nin UBS Bankası olmak üzere, Türk sermayesinin tasarruflarının tüm özendirici tedbirlere rağmen Türkiye'ye yönelmemesi yine ekonomistlerin aklına Avrupa'daki Türklerin tasarruflarını getirdi. Avrupa'ya göçün başladığı 1961 yılından bu yana Avrupa'daki Türklerin tasarruf hacimleri kümülatif olarak toplanır ve büyük sayılardan bahsedilirdi. 1977 yılına kadar kazançlarının yüzde 35'ini tasarruf eden Türklerin bu paraları Türkiye'ye birçok şekilde yönlendirilmeye çalışıldı. Bunun için de işçi şirketleri, bankerler ve batan bankaların yanı sıra yeşil sermaye de bu paraları Türkiye'ye yönlendirdi. Şimdi önümüzdeki yıllarda "Acaba bu para tekrar Türkiye'ye gelir mi?" tartışması içine girilmiş bulunuyor.

SAYISAL GÖÇ

2009 yılı başı itibarıyla, bugünkü AB sınırları içinde yaşayan insan sayımızın 5 milyon 200 bin sınırını geçtiğini görüyoruz. AB ülkelerinde toplam çalışanların yüzde 0,72'sini oluşturan 1,5 milyonluk çalışan Türk, AB'nin cari fiyatlar ile gayri safi yurtiçi hasılasına (GSYIH) 2008 yılında yaklaşık 85 milyar euroluk bir katkı sağlamış bulunmakta. 1998 yılında 55,1 milyar euro iken, bu katkının, on yıl aradan sonra bu kadar yükselmesinin en büyük nedeni nüfusun dinamik ve yaratıcı gücünden kaynaklanmakta.

Avrupalı Türkler yıllık ortalama 19 bin 700 euroluk gelirleri ile bugün için baktığımız zaman on iki AB ülkesini geride bırakmakta. Çek Cumhuriyeti'nden Slovenya'ya, Macaristan'dan Malta'ya kadar bu ülkeler Avrupalı Türklerin GSYİH'ye yaptıkları katkıdan daha azını sağlamakta. Türk-Alman Eğitim ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı'nın (TAVAK) son değerlendirmelerine göre, 2008 yılında Almanya'da yaşayan 2 milyon 700 bin Türk kökenli göçmenin yıllık tasarrufları 2 milyar euro civarında. Bunu diğer ülkelerdeki Türkler ile birlikte topladığımız zaman tahmini 3,8 milyar euroluk yıllık bir tasarruf hacminin oluştuğunu görüyoruz. Buna karşılık artık AB'li Türklerin yaptıkları tasarrufları gayrimenkullere yatırdıklarına tanık oluyoruz. Şu anda 230 bin Avrupalı Türkün, yaşadıkları ülkelerde gayrimenkul sahibi oldukları ve kendi evlerinde oturdukları

ortaya çıkmaktadır. Bunun yanı sıra yalnız Almanya'da 450 bin Türkün bankalara kredi borcu olduğu ve bu borç miktarının da yabana atılmayacak oranda olduğu da bilinmekte. Ayrıca Almanya'da konut alanların konut kredisi borcu da 5 milyar euro civarında bulunmakta. Bunlar 10 veya 15 yıllık bir süreçte geri ödenmekte. Bu açıdan Avrupalı Türklerin artık tasarruf hacimleri Türkiye'ye taşınacak ve Türkiye'de yatırıma dönüşecek meblağlarda değil. Buna karşılık geçtiğimiz yıl yalnız Almanya'dan 70 bin Türk belirli bir sermaye topladıktan sonra üstün bilgi düzeyleri ile birlikte Türkiye'ye dönmüş ve kendilerine yönelik bireysel yatırımlarını yapmış bulunmaktadır.

Önümüzdeki yıllarda Almanya başta olmak üzere Avrupa ülkelerinden Türkiye'ye kaliteli nüfusun geri dönmesi beklenmekte. Ancak geri dönenler Avrupa'daki iş yerlerini ve evlerini sattıkları zaman o topladıkları toplam sermaye Türkiye'de yatırıma dönüşebilir. Ancak önümüzdeki iki yıl içinde Avrupa'dan Türkiye'ye büyük bir sermaye akımı beklememek lazım. Buna karşılık başta İsviçre'deki UBS bankası olmak üzere Avrupa bankalarında yatan Türkiye Türklerinin tasarrufları ve Türkiye'den Avrupa'ya aktardıkları paraların geri dönme şansı daha fazla bulunmakta.

Prof.Dr. Faruk ŞEN

Tübingen Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü Profesörü Prof. Dr. Karl-Heinz Meier-Braun, Almanya'da gerek ekonomik gerek sosyal anlamda göçmen algısının değişmesinde medyaya büyük rol düştüğünün altını çizdi.

Meier-Braun: "İhmaller kalıcı uyum politikasıyla giderilmeli"

Almanya Tübingen Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü Profesörü Prof. Dr. Karl-Heinz Meier-Braun, İktisadi Kalkınma Vakfı'nın davetlisi olarak geldiği İstanbul'da "Almanya'da Göç, Seçim Kampanyaları ve Medya" başlıklı sunumunda Almanya'da "yabancılar konusunun" toplum tarafından algılanması ve seçim kampanyalarında medyaya düşen belirleyici rol konusunda saptamalarda bulundu. Almanya'da göçmen olgusunun sosyo-ekonomik yapıda önemli bir faktör olduğunu belirten Meier-Braun, konunun "politikanın oyuncağı" haline getirilmesinde medyanın sorumlu olduğunu savundu.

Çalışanlarının yüzde 40'ı göçmen kökenli olmasına rağmen bir göç ülkesi olduğunu ancak son yıllarda kabul eden Almanya'nın ekonomik kalkınmasında göçün olumlu etkilerinden söz eden Meier-Braun, Türk toplumu ile aralarında bu yolla tarihi bağlar kurulduğuna değindi.

STREO-TİPLEMEYE SON VERİLMELİ

Göçmen ve mültecilerin küresel ve ülke içindeki problemlerden sorumlu tutulup "şamar oğlanı" ilan edilmelerinin doğru olmadığını ifade eden Meier-Braun, medyanın tartışmalarda ve seçim kampanyalarında göçmenlere yönelik olumlu yönlerin ön plana çıkartılmasına ön ayak olması gerektiğini ifade etti. Meier-Braun, Almanya'daki Türkler ve Türkiye üzerine birçok streo-tipleme ve önyargılar olmasına rağmen, ilk işçi anlaşmasının imzalandığı 1960'lı yıllarda örneğin Köln'deki ünlü katedralde Ramazan kutlaması yapılması gibi örneklerden de görüleceği gibi hoşgörülü bir tutumun söz konusu olduğunu hatırlattı. Sosyal sistemin ayakta kalabilmesi için göçmenlere ihtiyacı olduğunun bilincinde olan Alman politika ve medyasında olumlu bakış açısının kısmen de olsa da yerleştiğini sözlerine ekleyen Meier-Braun, göçmenlerin toplum ve iş hayatında eşit imkân ve şartlara sahip olup olmadığıyla ilgili soruyu ise bunun gerçekleşmesi için umutlu olduğunu söyleyerek yanıtladı.